

Záznam z 9. jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí konaného dne 18. února 2016

Přítomni: dle prezenční listiny

Jednání zahájil v 9:33 h Jiří Dienstbier, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předseda Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí (dále jen „Rada“). Konstatoval, že s ohledem na čl. 3 odst. 2 Jednacího řádu byla při zahájení jednání Rada usnášeníschopná (přítomni byli 4 členové a 10 náhradníků). Úvodem přivítal přítomné a přednesl navržený program jednání.

Jelikož nikdo neměl návrh na doplnění nebo změnu navrženého programu, bylo přistoupeno k hlasování o programu, který byl schválen v tomto znění:

1. Zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu pro boj s korupcí na rok 2015
2. Rámcový harmonogram činnosti Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí v roce 2016
3. Rozkrývání nejasné vlastnické struktury
4. Různé

Dále Jiří Dienstbier zrekapituloval materiály, které od posledního jednání Rady projednávala a schválila vláda – Akční plán boje s korupcí na rok 2016, Aktualizace Rámcového rezortního interního protikorupčního programu, novela Legislativních pravidel vlády a Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace ve vazbě na institut hodnocení korupčních rizik a nová metodika hodnocení korupčních rizik v rámci legislativního procesu. V Poslanecké sněmovně je novela zákona o střetu zájmů ve 2. čtení.

Průběh jednání:

1. Zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015

Jiří Dienstbier uvedl, že předložení Zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015 (dále jen „Zhodnocení“) je stanoveno v usnesení vlády ze dne 15. prosince 2014 č. 1057, a to v termínu do 31. března 2016.

Jan Kněžínek, náměstek pro řízení Sekce Legislativní rady vlády, následně doplnil, že téměř všechny rezorty své dílčí podklady zaslaly. Oddělení boje s korupcí aktuálně zpracovává souhrnné Zhodnocení, přičemž v podkladech členové Rady obdrželi průběžnou informaci o stavu (s)plnění úkolů. Protože další jednání Rady se uskuteční až v dubnu 2016, byl materiál předložen v současné pracovní podobě – finální materiál bude členům Rady rozeslán k hlasování per rollam. K samotné tabulce s přehledem jednotlivých opatření uvedl, že ve sloupci „Stav splnění úkolu na úrovni gestora“ se rozumí stav, kdy je úkol splněn samotným rezortem (materiál prošel mezirezortním připomínkovým řízením a byl předložen vládě k projednání). Z pohledu vlády jsou úkoly splněny ve chvíli, kdy je projednala a schválila samotná vláda.

Petr Hrazdil, Ministerstvo pro místní rozvoj, rozporoval, že by Ministerstvo pro místní rozvoj nesplnilo svůj úkol týkající se Strategie pro boj s podvodů a korupcí při čerpání fondů v rámci Společného strategického rámce v období 2014–2020, neboť proces implementace strategie byl

dokončen. Skutečnost, že byl úkol přesunut do Akčního plánu pro boj s korupcí na rok 2016, je zavádějící, neboť v roce 2016 bude realizace strategie vyhodnocována.

Jiří Dienstbier dále komentoval naplnění svého úkolu týkajícího se otevření systému eKLEP, ke kterému by mělo dojít počátkem března 2016.

Usnesení č. IX/1

Rada vlády bere na vědomí průběžnou informaci o přípravě nelegislativního materiálu „Zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015“.

Hlasování:

14 PRO: Dienstbier, Hexner (náhradník za Pelikána), Vyhnánek (náhradník za Babiše), Vařeka (náhradník za Chovance), Pavlík (náhradník za Zemana), Mitáček (náhradník za Murína), Divincová (náhradnice za Vilda), Přidal (náhradník za Šabatovou), Mandík (náhradník za Lukla), Pánková (náhradnice za Haška), Konieczny (náhradník za Soukenku), Štern, Bureš, Sciskalová

0 PROTI

0 ZDRŽELO SE:

Usnesení bylo přijato.

2. Rámcový harmonogram činnosti Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí v roce 2016

Jiří Dienstbier v návaznosti na předchozí bod jednání otevřel diskuzi o rámcovém harmonogramu činnosti Rady vlády v roce 2016. Členové Rady v materiálech obdrželi základní témata k jednání v roce 2016 a dále popis procesu zařazení bodu na program jednání Rady vlády. Jiří Dienstbier vyzval členy Rady vlády k zaslání preferovaných protikorupčních opatření, kterými by se Rada vlády měla v roce 2016 zabývat nebo které budou zvažovány při zpracování návrhu Akčního plánu boje s korupcí na rok 2017.

Jan Kněžínek sdělil bližší informace. V roce 2016 je plánováno 5 řádných jednání Rady v cca dvouměsíční frekvenci (únor, duben, červen, září, listopad). Jednání pracovních komisí v roce 2016 budou předcházet jednáním Rady. Svodnou komisí, která bude projednávat návrhy vzešlé z ostatních pracovních komisí a navrhopat jejich zařazení na program jednání Rady, resp. z vlastní iniciativy navrhopat zařazení jiných relevantních materiálů, je Koncepční komise. Na program jednání Rady budou zařazovány ty materiály, které jsou zakotvené Akčním plánem boje s korupcí na rok 2016, Plánem legislativních prací vlády na rok 2016 a Plánem nelegislativních úkolů vlády na rok 2016, vyplývající z mezinárodních závazků ČR, navržené předsedovi Rady Koncepční komisí (v případě souhlasu předsedy Rady), nebo navržené členem Rady (v případě souhlasu předsedy Rady nebo schválení Rady). Plán legislativních prací vlády na rok 2016 stanoví obligatorní povinnost projednání Radou vlády u

- návrhu zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací,
- návrhu zákona o ochraně oznamovatelů,
- návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů,
- návrhu zákona o realitním zprostředkování,
- návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Co se týče mezinárodních závazků ČR, v roce 2016 v souvislosti s vytvářením třetího Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) na léta 2016 až 2018 byla členům Rady i pracovních komisí rozeslána pozvánka na workshop, který se bude konat 29. února 2016

ve starém tiskovém sále Úřadu vlády ČR od 9:00 h. Předmětem workshopu bude realizace otevřených konzultací k vytváření zmíněného Akčního plánu, budou prezentovány a konzultovány zejména návrhy budoucích závazků. Do data konání workshopu i na něm samotném má každý možnost navrhnout znění konkrétních závazků. Podrobnější informace na webu www.korupce.cz v sekci věnované OGP.

➤ **Usnesení č. IX/2**

Rada vlády schvaluje rámcový harmonogram činnosti Rady vlády v roce 2016.

Hlasování:

13 PRO: Dienstbier, Vyhnánek (náhradník za Babiše), Vařeka (náhradník za Chovance), Pavlík (náhradník za Zemana), Mitáček (náhradník za Murína), Divincová (náhradnice za Vilda), Přidal (náhradník za Šabatovou), Mandík (náhradník za Lukla), Pánková (náhradnice za Haška), Konieczny (náhradník za Soukenku), Štern, Bureš, Sciskalová

0 PROTI

1 ZDRŽEL SE: Hexner (náhradník za Pelikána)

Usnesení bylo přijato.

3. Rozkrývání nejasné vlastnické struktury

Jiří Dienstbier zrekapituloval dosavadní jednání Rady ve věci úkolu týkajícího se rozkrývání nejasné vlastnické struktury a současného legislativního zakotvení této problematiky.

Libor Kazda, ředitel Finančního analytického útvaru Ministerstva financí, představil aktuální legislativní vývoj návrhu novely zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, s tím, že přepracovaná verze bude v brzké době předložena Legislativně radě vlády. Značné změny jsou provedeny jak u povinnosti znát svého skutečného vlastníka, tak u vedení veřejného rejstříku (evidence právnických osob).

Adam Hexner, odbor legislativní Ministerstva spravedlnosti, okomentoval změnu v novele zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob tak, jak byla vrácena předkladateli Legislativní radou vlády. Podstata spočívá v tom, že rejstřík nebude veřejný, ale bude přístupný pro orgány činné v trestním řízení a další zákonem stanovený okruh osob.

Jiří Dienstbier k tomu uvedl, že pokud nebude rejstřík veřejný a nebudou mít k němu přístup zadavatelé veřejných zakázek, nebude naplněn zamýšlený cíl. Adam Hexner uvedl, že nelze poskytnout přístup zadavatelům veřejných zakázek en bloc, protože to je velmi široká škála osob. Návrhem Ministerstvo spravedlnosti přichází s řešením, že přístup do rejstříku by měl mít ten, o kom to stanoví zvláštní zákon, načež by tedy měl být upraven návrh zákona o zadávání veřejných zakázek, který je aktuálně projednáván v Poslanecké sněmovně.

V rámci diskuze vystoupil Radim Bureš, který měl stejnou připomínku jako Jiří Dienstbier, a upozornil, že jelikož je návrh zákona o zadávání veřejných zakázek teprve v legislativním procesu, je třeba se zaměřit, zda je v návrhu zákona dostatečná dikce, která plně vyhoví zamýšlenému cíli (přístup do rejstříku) – to bude určovat směr, kterým se bude následná diskuze odvíjet, přičemž se obává, že dostatečná dikce v aktuálním návrhu zákona není.

František Kučera, předseda Komise předsedy Rady k hospodárnému nakládání s majetkem státu, doplnil, že výčet dokumentů, kterými se dá vlastnická struktura doložit, je v návrhu zákona demonstrativní, nikoli taxativní.

Jan Štern vyjádřil podiv nad plněním úkolů, které rezortům zadala vláda, která se v Programovém prohlášení vlády zavázala k tomu, že zadavatelé budou mít přístup k těmto informacím, a nelze se proto spokojit s naplněním úkolu tak, že zadavatelé za určitých podmínek nebudou mít přístup odepřen, že to bude řešeno jiným zákonem. Hlavní myšlenkou tohoto úkolu není boj proti praní

špinavých peněz, ale to, že zadavatelé veřejných zakázek musejí znát skutečného majitele uchazeče z důvodu zamezení střetu zájmů.

Janusz Konieczny, Nadační fond proti korupci, se přimlouvá za veřejné zpřístupnění rejstříku s odkazem na slovenskou právní úpravu (novela zákona o veřejných zakázkách účinná od 1. listopadu 2015). Je třeba zajistit, aby byl rejstřík přístupný všem, kteří mají styk s veřejnými prostředky (nejen např. vítěz veřejné zakázky, ale i příjemce dotací). Dotazoval se, zda dokládání se bude týkat celé vlastnické struktury nebo jen fyzických osob? Přimluvil se rovněž za to, aby byly zveřejňovány informace o akcionářích s minimální hranicí (např. 5 %), protože i minoritní akcionář může mít třeba až 90 % zisku. S odkazem na směrnici proti praní špinavých peněz je jasně uvedeno, že informace v rejstřících musí být přesné, současné, adekvátní a musí fungovat kontrolní mechanismus, aby bylo zřejmé, že informace jsou skutečně aktuální.

Adam Hexner komentoval návrhy Janusze Konieczneho – je třeba odlišit rejstřík osob, které zvítězily ve veřejné zakázce, a rejstřík skutečných majitelů všech právnických osob. Do evidence se bude zapisovat, kdo je skutečný majitel a co zakládá jeho pozici majitele (procentní účast, řetězení apod.). Požadavky na aktuálnost informací směřuje k samotné právnické osobě, která do rejstříku musí vkládat aktuální informace a aktualizovat.

Jelikož bude přepracovaný návrh předkládán k opakovanému projednání Legislativní radou vlády, bude materiál (legislativní text) rozeslán k připomínkám per rollam, neboť bez znalosti legislativního textu je diskuze zbytečná.

Tomáš Vyhnánek, náměstek ministra financí pro řízení sekce Finanční řízení a audit, navrhl, aby bylo stanovisko Rady doplněno o zakotvení možnosti řídicích orgánů mít přístup do rejstříku, a to z hlediska řízení rizik finančních toků. Tento návrh podpořil Petr Hrazdil, Ministerstvo pro místní rozvoj, protože se jedná o ulehčení práce. Podporu vyjádřil i Radim Bureš, který jako mnohem složitější než novelizaci zákona o veřejných rejstřících vidí novelizaci např. rozpočtových pravidel, kam by pravděpodobně bylo možné zakotvit oprávnění řídicích orgánů operačních programů do rejstříku.

Zdeněk Mandík, Svaz měst a obcí České republiky, se domnívá, že kdyby se povinnost otočila, tj. zadavatel by si nechal pouze doložit výpis, který předloží uchazeč, jež sám na sebe přístup do rejstříku bude mít, ulehčí se práce všem zadavatelům, protože by nemusel automaticky do rejstříku vstupovat.

Adam Hexner znovu zopakoval, že je vhodnější, aby zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob obsahoval obecnou klauzuli, že okruh oprávněných stanoví zvláštní zákon, aby se nemusel tento zákon neustále novelizovat (při identifikaci nových subjektů, které mají legitimní zájem mít přístup do rejstříku), což není vhodné.

Libor Kazda doplnil, že směrnice o praní špinavých peněz ukládá povinnost členským státům mít rejstřík skutečných vlastníků právnických osob (do 4 let budou rejstříky propojeny v celé EU), nikoli kdo do něj má nebo nemá mít přístup. To řeší zákon o veřejných rejstřících, případně zvláštní zákony.

Adam Hexner doplnil, že se samozřejmě počítá s tím, že o výpis z rejstříku si může požádat ten, kdo údaje do rejstříku (o sobě) zapisuje. Přístup orgánů činných v trestním řízení, Finančního analytického útvaru apod. je přímý z toho důvodu, aby se osoba nedozvěděla, že někdo zjišťuje skutečné vlastníky. Proto u uchazečů o veřejnou zakázku jde o odlišnou situaci.

Jiří Dienstbier nechal hlasovat o doplněném stanovisku:

➤ **Usnesení č. IX/3**

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí přijímá k problematice rozkrývání nejasné vlastnické struktury následující stanovisko

1. Rada doporučuje Ministerstvu pro místní rozvoj, Ministerstvu financí a Ministerstvu spravedlnosti, aby problematiku rozkrývání nejasné vlastnické struktury a dokládání skutečných majitelů řešily komplexně a v úzké spolupráci.
2. Rada považuje za účelné a efektivní, aby zadavatelé veřejných zakázek a řídicí orgány operačních programů byli osobou, která má zájem na tom vstupovat do rejstříku v rámci návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, který obsahuje novelu zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob zavádějící povinnost právnických osob zapisovat do veřejného rejstříku údaje o skutečných majitelích (ve smyslu zákona č. 253/2008 Sb.), případně v rámci jiné vhodné legislativní úpravy.

Hlasování:

11 PRO: Dienstbier, Vyhnánek (náhradník za Babiše), Vařeka (náhradník za Chovance), Pavlík (náhradník za Zemana), Mitáček (náhradník za Murína), Divincová (náhradnice za Vilda), Přidal (náhradník za Šabatovou), Konieczny (náhradník za Soukenku), Štern, Bureš, Sciskalová

0 PROTI

3 ZDRŽELI SE: Hexner (náhradník za Pelikána), Mandík (náhradník za Lukla), Pánková (náhradnice za Haška)

Usnesení bylo přijato.

V 10:26 h odešel Tomáš Vyhnánek.

4. Různé

Jiří Dienstbier upozornil, že v případě zastupování člena Rady je vždy potřeba, aby písemné pověření bylo podepsáno členem Rady, nikoli pouze náhradníkem.

Radim Bureš komentoval výsledek průzkumu CPI 2015, kdy se Česká republika umístila na 37. místě ze 168 států světa s hodnotou 56 bodů (ze 100), oproti roku 2014, kdy se ČR umístila na 53. místě s počtem bodů 51. Uvedl, že výsledky průzkumu jsou spolehlivé – pro ČR se vychází z 8 zdrojů, přičemž výsledky u 7 zdrojů byly vyrovnané (tudíž standardní uznávaná odchylka je proto zanedbatelná).

Marie Sciskalová poděkovala a ocenila práci týmu za zrealizování soutěže pro děti a žáky základních škol na téma „Korupce ti nesvědčí, korupce ti nesluší“ (na vytvoření banneru pro web vlády).

Závěrem Jiří Dienstbier informoval členy Rady, že příští jednání Rady se uskuteční dne 28. 4. 2016 a poděkoval členům Rady za aktivní účast a jednání ukončil v 10:31 h.

V Praze 22. března 2016

Zapsal: Jan Horník

Schválil: Jiří Dienstbier v. r.